

SZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva: Vidékre postán szállítva
 Egész évre . . . 84 korona Egész évre . . . 96 korona
 Negyedévre . . . 21 korona Negyedévre . . . 24 korona
 Egyes szám ára 50 fillér.

Politikai napilap

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, MÁTYÁS UTCA 5.

Nagyvárad, Szilágyi Dezse-utca 5. Telefon 2-63

A szerkesztőség kérésére a közönség részéről a közönség nem vállalkozik. Kérdéseiket a szerkesztőségnek kell megírni.

Fiume hovatarozóságának kérdése a békekonferencián.

Belgrád, szept. 2. A belgrádi sajtó nagyon izgatott, mert a fiumei olasz nemzeti tanács képviselőjét a párisi konferenciáról azért hívta vissza, mivel Fiume ezen kérdésnek Olaszország részére való kedvezőtlen megoldásával nem fog megelé-

gedni és a város szükség eseminden eszközzel fog küzdeni az esetleg kedvezőtlen határozat ellen.

A szerb sajtó követeli, hogy a békekonferencia előnye lépéseket tegyen Fiume város olasz nemzeti tanácsa ellen.

Szeptember 10-én írják alá a németausztriai békét.

Bécs, szept. 2. Az itteni közvélemény részvételével fogadta azon párisi hírt, hogy Német Ausztriával való békeszerződés aláírását szeptember 10-re halasztották. A lakosságnak kevés reménye van, hogy a békefeltételeket alaposan megvitatották.

Frigyes főherceg birtokainak sorsa.

Budapest, szept. 2. Egy angol érdekcsoport megvásárolta Frigyes főherceg magyarországi birtokait, melyek eddig is pompás szőlőgazdaságok voltak. Az angol érdeklődés nagy többletértékkel a birtokokat még fejleszteni fogja.

Eberle a Neue Freie Presse üzelmeiről.

Bécs, szept. 2. Eberle, az ismert keresztényszocialista író és sajtóvezér, a napokban egy szenzációs röpiratot bocsátott ki. A röpirat bonckés alá veszi a Presse legutolsó számait s kimutatja azt a tendenciós hajszát, melyet a hazudozások és rágalmazásoktól sem rejtve vissza,

a kérdéses bécsi lap a keresztényszocialista Friedrich Kormány ellen az utolsó hetekben megindított. A röpirat egyszerűsmint propaganda célt is szolgál, mert végeredménybe levonja a konzekvenciát: ha keresztény országot akarsz támogatni a keresztény sajtót!

Pincérek a magyar keresztényszocialista pártban.

Budapest, szept. 2. A „Reggeli Hírek” 9. száma közli, hogy a budapesti pincérek, valamint az összes szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak és szakácsok megalakították Országos Keresztényszocialista Szövetségüket és csatlakoztak az Országos Keresztényszocialista Párthoz. A szövetség központi irodája Kosuth-u. 1. sz. alatt van. A vidék szervezkedése szerényen folyik.

A magyar keresztényszocialisták a terror ellen.

Budapest, szept. 2. A legutóbbi keresztényszocialista pártvezetőségi gyűlésen egy javaslattal foglalkoztak, melynek értelmében a nagyobb városokban, főleg Budapesten egy nagy keresztény blokk alakítandó, melynek tagjai kimondanák, hogy csak a keresztényszocialista munk-

kást támogatnak, foglalkoztatnak. A keresztényszocialista párt vezetősége kijelentette, hogy ebben a terrorral szemben, már pedig nem terrorral bekényszerített, hanem csak a meggyőződéses munkával sokat akar hatalmazan föllendülni pártjában tömöríteni s ezért a javaslatot egyhangulag elvete.

Véget ért a budapesti nyomdászsztrájk.

Budapest, szept. 2. A budapesti nyomdászsztrájk tegnapelőtt este véget ért. A nyomdászok nagy része ugyanis a Friedrich-Kormány melletti nagy büntetések hatása alatt kilépett a szociáldemokrata pártból és a keresztényszocialisták zászlaja alá állott. Erre a többi, még szociáldemokrata nyomdászok is feladták a sztrájkot. A nyomdászok keresztényszocialista szervezete vasárnap alakult meg Budapesten.

PEKAR GYULA A LENIN-FIUKRÓL.

A mostani kulturálmittkár írja a Társaságban a következőket:

(Folytatás.)

Nagy apparátussal játsza a biráskodás komédiáját egy be nem avatott, rettegő új fogolytárs előtt, ki reszketve ül a vádlottak székén a dörgő vádbiztosok előtt és szemlátomást egyre végtelenségben gabalyodik bele a vallomásaiba. Szó már... no épp idejében érkezünk, haragos kacaj téríti magához a szerencsétlent. Megölelem Fery Oszkár, meg Tolnay Kornél, oly jól esik egymásnak panaszkodni.

S hol vacsorálunk?

Itt az Országház-kávéházban. Jödulunk is már. Teszek bányám...

Négyes serba állunk. Én balra elől vagyok a főgelmann, mellettem Tolnay Kornél, rajta túl Perényi Zsigmond barátom, ő mellette a szegény, főprengő Fery Oszkár. Mögöttünk Sa-

borhá, Borhy, Szopkó, Meukina alszredes... Ki, ki! Megyünk az Országház oroszlanjai előtt; a kommunista ifjuság zajogva türelmetlenkedik: „hat még sem lesz kivégzés?” No jön a vörösök csapata, hoznak valakit. Férfit? Nem. Tán éper nő. A lépcsők gránitján fehér pettyek látszanak: a tegnapki kivégzés golyóinak nyoma... „Raz dva!” (Egy kettő!) Övdienek a hóhérök s még pár kelemellenőbb muszka szót sűröltenek felénk. Megyünk. Elöl lezigovics, oldalt két orosz és hátrább két magyar zsidó hóhér, a eabndesebb közsőség megall. Többen leveszik a kalapjukat, páran sirnak. S én tisztán hallom a szót: — Nézzétek, orosz zsidó héhérekkel kísértetik a magyar baziliákat!

Holdás éj. A bálté maga fen séges, gót ablakaival egy fest, mint valami eperai elbűvölt lo vágterem. A sugárkévek ezüst pora fahérré tisztítja a szennyes nyos-olyákat. Sónaj a szomszédból. Én fölfelek.

Egyszerre egy éles kiáltás. Bohry csendőrezredes álmódiz: — Ne, ne bántsatok, megvalom... Várjatok... nem, még se! Meghalok! de nem valom be! Úss, fáj... jaj! Hallgatok! Hamar, hamar, odafutunk, fel rázzuk... „Vigyázz, el ne áruld magadat”. A negyedik ágynál egy tolvajlámpás villany kővécs kéje gyul ki...

— Nézd Oszkár, az a gazfickó már megint ír. A nappalok derűsebbek. Künm a terrazon velencei a hangulat s mi ezívesen álmódjuk fiauli bérenek a kéklő János-hegyet. Sakk a divat; én könyörtelenül viaskodom jó Perényi barátommal, de most végre Oszkárral állok le. Oly szórászott.

— Hová gondolt? — Ó körül néz: — Csakhogy elment ez a gíbie, ez az Annushay Hova lett? Ott beszél Dávid bácsiéknak. Hallgassuk csak... S tisztán halljuk a Pilával szöray szavát: — ... hát igenis, ezzel senki

más, csak én egymagam dicsekedhetem.

Felkellünk. A csattogó állkapcsu gorilla fej ádázul bólogat a felbuzott alattomos vállak közül, a hang rekedt:

Igenis, én voltam az: én csattam meg Návay Lejossal a sirját és én lőttem le, én, én, én! Én és nem az a hitvány Vogl...

Ki ez a Vogl? Nem tudjuk. De sakkozni sem tudunk többé. Oszkár felőki könyökével a királyát:

— No: matt! Szegény Návay Lajos! És emlékezz a szavamra: lesz még több Návay Lajos is!

Lett, ő maga. A dalis, kemény Fery Oszkár. Igaza volt, de hiába. Jött még valami utána. Ő állt elsőnek Szamuely-kétesre tisztán, őt még sikerült eltenni láb alól. Ő is elment Návay és a floilának után. Édes Oszkárom Isten veled, a magyar Th. nidor már csukódó kapujára utolcónak a te mártír véred freccsen!

(Vége.)

ÚJ FAAPRÍTÓ VÁLLALAT

és faaprító
 Elvállalok kisebb és nagyobb mennyiségű tűzfák feifűrészelését, felaprítását és teljes elrakását.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy Nagyvárad város tulajdonát képező villamos hálózatot az az é. közönség pontos és figyelmes kiszolgálása hatóságilag megállapított árban. —

A n. é. közönség támogatását kérve maradtam tisztelettel

KARUTYI IMRE

elektrotechn. TELEKY-U. 3. SZ. I. E. (Közlelmezési épületben). Levelezőlap hívásra házhoz megyek.

Állir a Friedrich-kormány lemondásáról.

Budapest, szept. 2. Szegedi hírek szerint az újjannal alakított Friedrich-kormány kénytelen volna lemondani, mert a „demokratikus” követelményeknek nem felel meg (?) Természetesen ezek a légből kapott koholmányok s nem felelnek meg a valóságnak mert a Friedrich-kormány az egész keresztény, tehát a dolgozó Magyarország és magyar nép bizalmát megbonthatatlanul bírja.

Kiow elesett.

Lyon, szept. 2. Peltiura tábornok seregei Kiewet elfoglalták. A városban a bolsevistáktól való felszabadulás fölött észinte az öröm. A házakat ki lobogózták s a templomok tömve vannak a Te Deumokon résztvevő sokasággal.

Ukrajna föl szabadul.

Varsó, szept. 2. Danikog győtes csapataihoz szinte kivétel nélkül csatlakozik az ukrán lakosság s vele együtt folytatja az üldözést. A legutolsó jelentések nyomán megállapítható, hogy Ukrajnának már ötszöttrésze felszabadult a szovjet uralma alól.

Körrendelet.

Kiegészítési utasítások a 8181. számú. közlekedési rendelethez.

1. A Tiszától keletre csapataink által megszállott zónában az utazásra nézve, továbbra is ezen Parancsnokság által a 8181. sz. rendelettel kiadott intézkedései fenmaradnak.

2. Azon személyek, kik Magyarország belföldjén laknak és pedig csapataink által megszállott zónában (ami a Tisza és a Duna, északon cseh-szlovákok, délen francia, szerbek által megszállott területek között van) az utazás ebben a zónában csak fényképpel ellátott igazolványok alapján van megengedve, melyek a helybeli rendőrségi hatóságok által lesznek kiállítva és láttamozva a legközelebbi katonai hatóságok által.

A budapesti és környékbeli lakók részére, kiknek érdekei vannak a közelben fekvő falvakban, a budapesti katonai Parancsnokság szerint meghatározott vonalig s ezen belül az utazás csak a polgári hatóságoktól nyert személyazonossági igazolványok alapján van megengedve, katonai Parancsnokságok láttamozása nélkül.

3. A második pontban mutatott zóna területén az egyik helységről a másik szomszédos helységig a személyközlekedés szintén a polgári hatóságoktól nyert személyazonossági igazolványok alapján van megengedve a katonai Parancsnokságok láttamozása nélkül.

A 2-ik és 3-ik pontnak szorításai változást nyernek csak abban az esetben, ha a katonai intézkedések követelik.

4. Azon személyek, kik a 2-ik pontban felmutatott zóna területén bírnak illetőséggel és akik utazni akarnak csapataink által meg nem szállott területekre, de akkor is csak a Cseh-szlovák, Ausztri, a Szerb és Jugoszlávok által megszállt magyar zónában utazni tudnak, egy fényképpel ellátott igazolvánnyal, ez kiállítva a helybeli hatóságok által és láttamozva az Erdélyi csapatok Parancsnokságával vagy csoportok, vagy Hadosztályok által (Biroul de informatii).

5. Mindazon személyek, kik csapataink által megszállt zónából, ami mutatva van a 2-ik pontban és a 4-ik pontban mutatott zónán kívül ohajtanak utazni, azok kötelesek egy paszportot kiállítani az illető

helyi hatóságok által és amelyek látamozva lesznek a budapesti katonai csapatok Parancsnoksága által.

6. Az újintézkedésig meg van tiltva minden polgári személynek a 2-ik pontban mutatott zónából a Tiszától keletre lévő zónába átlépni és viceversa, kivételt képeznek csak azon polgári személyek, kik hivatalból utaznak és azok is csak akkor, ha van szolgálati jegyük, az láttamozva van katonai Parancsnokságok által, u. m. (Biroul informatii, Hadosztály Parancsnokságok vagy csoportoké, vagy a csapatok Parancsnoksági vagy Hadosztály Parancsnokságoké vagy zóna de supraveghere).

Hasonlóképp meg van engedve a Tisza átlépése mindazon polgári személyeknek, kik menekültek a Tiszától keletre vagy nyugatra lévő zónából és bizonyítani tudják, hogy menekültek és a Tiszától keletre vagy nyugatra lévő zónából való származásuk, ki vannak zárva gyanús személyek. Azon személyek, kik honhelyeikre visszatérnek, engedélyük van, hogy 100 kgr. személypodgyaszt magukkal vihesenek.

Azoknak az utazási igazolványaik, kik honhelyeikre visszatérnek, érvényességük csak egy utazásra szól (és csak) oda, ezek kiállítva lesznek a polgári hatóságok által: Biroul informatii, az Erdélyi csapatok Parancsnokság, vagy Csoportoké, vagy Hadosztályoké vagy zóna de Supraveghere.

Azok, kik a Tiszától keletre lévő zónából a Tiszától nyugatra lévő zónába honhelyeikre visszatérnek, egy nyilatkozatot fognak adni az igazolványuk láttamozása alkalmával a katonai Parancsnokságoknak, hogy véglegesen elmennek a többé vissza nem térnek.

7. A katonai Parancsnokságok felhatalmazhatják a lakosokat, kiknek tulajdonuk van a Tisza mindkét partján, hogy az egyik parttól átvehet a másira egy igazolvány alapján, de csak a Tisza partján lévő helyiségekben.

8. Minden kiállított igazolvány a második és harmadik pont értelmében csak egy utazásra szolgálhat oda és vissza, a határ idő nem lépheti át a harmadik napot.

9. Tiszteletben tartatnak a szövetséges államok által kiállított paszportok.

10. Mindazon személyek, kik a fentemlített rendeletek ellen vétnek, át lesznek adva a hadbírósnak és büntetve lesznek az I. sz. közlekedési rendelettel kiadott büntetési törvényekkel.

Az Erdélyi csapatok parancsnoka:

Madarescu (ss) tábornok.
Vezérkari főnök:
Panaitescu (ss) tábornok.

Nimródok öröme.

Fegyvertartási és vadászati engedélyt kapnak a vadászok.

A forradalom és a rákövetkező bolsevik rémuralom alatt tilos volt a vadászat s nem is volt szabad fegyvertartani, de a falusi vadászok annál jobban garázdálkodtak. Rémségesen pusztították a vadakat s a legszébb vadaskertekből s a nagy áldozattal fenntartott vadászterületekről nagyon pusztították a vadakat, ami pedig nemcsak az illető tulajdonosnak, de a köznek is nagy kár, mert élelmezési tekintetből fontos szerepet tölt be az élelmezésre alkalmas vadhus.

A vérbeli Nimródok nagy öröme a mestani vadász szezonban ismét lesz alkalmuk a nemcsak sport üzésére, ami a jelenlegi huzdágaság mellett jövedelmező szórakozás is lesz.

Ugyanis, mint értesülünk, rendelet van arra, hogy régi, ismert vadászok részére legyvertartási engedélyt és a vadászati jogot kiadják a hatóságok, amelyek erre utasítva vannak.

A fegyvertartási engedély ki nyerése végett a rendőrségtől kell igazolványt kérni arra nézve, hogy az illető megbízható s hogy már régebben es rendszeresen űzi a vadászatot. Ezen igazolvány alapján kell a prefekturától és a katonai hatóságtól a fegyvertartási engedélyt kérni.

Aki hozzá jár a fegyvertartási engedélyhez s igazolja, hogy vadászterülete van, vagy vadászterületet bérel, azok részére 80 korona befizetése ellenében kiadják a vadászati engedélyt.

Nemsokára tehát puskaropogás veri fel a határt a a tapai fülesek ismét terítikre kerülnek — jó boros arakon.

A vármegyei

közellátási bizottság ülése.

A vármegyei közellátási bizottság tegnap délelőtt a vármegyei házban kistermében Nyiztor Alajos alispán elnökletével ülést tartott, amelyen az összes vármegyei főszolgabírók résztvettek. Az ülésen hosszas vitaközös után megállapították, hogy a vármegyében az árvek, özvegyek és rokkantakon kívül ellátatlan személy nincsen. Ezeknek az ellátását a bizottság nagyon helyesen úgy oldotta meg, hogy a vármegyei közellátási bizottságok az öriés után 15 százalékot, a vizimalmos pedig 10 százalékot szednek és ezt a terményt az ellátatlanok között osztják szét. Mivel a száz holdon aluli birtokok mentesítve vannak a rekvirálás alól ezek tulajdonosai a termés főbőségeiket forgalomba hozzadják, azok között, akik saját maguk gondoskodnak ellátásukról.

„Titokzatos büntény Berettyóújfaluban.”

Nyilatkozat.

A „Tiszántul” 1918 október 22-én megjelent 237. számában „Titokzatos büntény Berettyóújfaluban” cím alatt megjelent közleményre vonatkozólag, a szerkesztőség, a cikk írójának hozzájárulásával és az ő nevében is kijelenti a következőket:

A cikkben foglaltakat annak szerzője téves információk alapján írta. Az információ annyira ragaszkodott az általa előadott eset közléséhez, hogy a cikk írója azt — miután a panaszoló a megirtakat két tanu jelenlétében részletesen előadta — annak ismételt kérelmére, közölte. Minthogy azonban a cikk írója később meggyőződött arról, hogy a kapott információ minden részletében hamis és csak beteges fantázia szüleménye, őszinte sajnálatát fejezi ki, hogy félrevezetlően, szándékon kívül Szatmáry Józsefne urnőnek és családjának kellemetlenséget okozott.

A Tiszántul szerkesztősége.

Súlyos szerencsétlenség a pásztortűz mellett.

Majdnem végzetessé válható szerencsétlenség történt tegnap délután a biharmegyei kőlteti erdőben. Manyecz József huszonegy éves erdei pásztor, tűz mellett szalonnát piritott. Falatozás után leheveredett a tűz mellé szundikálni. Pinenés közben a ruhája tüzet fogott és a szerencsétlen emögő fákiyaként ronant az erdőben segítségért kiáltva. A közelben dolgozó munkástársai siettek a segítségére és az égő ruhát leszaggatták róla, de így is súlyos égési sebeket szenvedett. A szerencsétlenül járt fiatal munkást iszo yu nagy kínok között szállították be a biharmegyei kórházba, ahol azonban aporás aia vették. A szerencsétlenül járt munkás egyedül fe. ntartója volt özvegy edes anyjának.

Tíz népbiztos van Ausztriában.

Bécs, szeptember 2. A magyar kormányhoz a bécsi kormány néhány nappal ezelőtt jegyzéket intézett, melyben közli, hogy Ausztriában nincs több, mint legfeljebb tíz bolsevista népbiztos, akik ellen az állam nem járhat el (?), mint azt a magyar kormány követelte, ellenük csupán a rendőrség úján lehet eljárni indítani.

Korlátozzák

az amerikai bevándorlást.

Newyork, szeptember 2. Washingtonból jelentik, hogy az amerikai bevándorlást korlátozó törvényjavaslat feletti már megkezdődött a vita. Kimondták, hogy minden Amerikában már meglévő nemzetnek csak öt százalékat bocsátják be 1920 júliustól kezdve. (Dáci.)

Varrógép, gramofon és kerékpár, valamint az ehhez szükséges alkatrészek nagy raktára. Villamos csillárok és világítási felszerelési cikkek. A fenti áruk javítása.

Mocsári Sándor és Tsa.

Műhely: Szent János-u. 22. Telefon: 532.
Iroda és raktár: Zöldfa-u. 8. Telefon: 1404.

Villany, vízvezetékcsere, bádogos, lakatos, bronzműves, fémcsiszoló és nikkelező. Vállal új berendezéseket és javításokat.

Aviz.

Reuniunea femeilor romane din Oradea-Mare si Bihor arean-jeaza in ziua de 7 sept. n. c (Dumineca) o festiva in fosta scoala de cadeti din strada Rulikowszky.

Venitul curat al acestel festi-tati, se va intrebuina de o parte pentru in regirea mormintelor eroilor nostri cazuti pe front si in mormantati in Oradea Mare, iar in parte pentru infiintarea fondului „Crucea Rosie romana din Oradea Mare si Bihor”.

Avand ind vedere acest scop nobil, invit cu toata dragoste publicul orasului si al judetului, fara deosebire de confesiune si nacionalitate sa la parte cat mai mare la aceasta festivitata.

Eventualele donatiuni pentru scopurile indicate mai sus se primesc cu multumita si se vor publica si in ziarele din loc.

Oradea Mare, la 3 septembrie.
Dr. Nikolae Popoviciu.
prefect.

Értesítés.

Folyó hó 7-én, vasárnap, a biharmegyei és nagyvárad-i román négyzet egy nagyszabású népi ünnepélyt rendez a helybeli volt hadapródiskolában.

Az ezen alkalommal összegyűlt tiszta jövedelem, részben a harctéren elesett és városunkban eltemetett hősök sírjainak gondozására, részben pedig a nagyvárad-i és biharmegyei „Vörös kereszt” egyesület alapjaira fordíttatik.

Tekintettel a cél nemes voltára, megbírom Nagyvárad és Biharmegye tisztelt közönségét, hogy vallásfelekezetre és nemzetiségre való tekintet nélkül, ezen ünnepélyen minél számosságban jelenjenek meg.

A lenti nemes cél érdekében tett úgy pénzbeli, mint másnemű adományokat köszönettel fogadjunk és hirtapilag közölni fogjuk.

Oradea mare, 1919. szept. 3.
Dr. Popovici, prefectus.

Állategészségügyi

óvintézkedések.

A nagyszabású kormányzótanács földművelésügyi osztályának 5909 - A számú értesítése szerint Brassó-megyében a szarvasmarhákban fel-lepelt ragadós tüdőbaj más vármegyebe is elhurcoltatott.

A betegség továbbterjedésének megállítására céljából az egész város területére elredeklem, hogy az esetleg előálló megbetegedések a városi állatorvosi hivatalnál, Frigyes Izsó állatorvosnál azonnal bejelentés-senek.

A bejelentés az állattartó tulaj-donosra is nagy fontossággal bír, tekintettel arra, hogy az elhullott állatért kártalanítást is kap, hanem fontos az állatállományra is, amely nyiben a betegség nagymérvű ter-jedése az egész város állatállomá-nyára veszélyes kihatással lehet.

Ugyanezért szigorúan figyelmebe ajánlom a város közönségének, hogy a bejelentéseket a legnagyobb pontossággal teljesítsék, mert az ellene vétők a vonatkozó rendeletek alapján a legnagyobb szigorral fognak büntettetni.

Nagyvárad, 1919. szeptember 2.
Rendőrfőkapitányság.

NAPI HIREK

* Az új váci püspök. Mint tel-jeesen megbízható forrásból ér-tésülünk a megüresedett váci püspöki széket Hanauer István dr. budapesti egyetemi tanár nyerte el.

* Van már cukor. A nagy cukor inség után most már hozzájut-hat a közönség ehhez a fontos élelmicikhez. A fűszerüzletek kirakataiban megjelentek a táblák, amelyek hirdetik: „Cukor kapható, kilója 40 kor.” Nagy-várad városához is érkeznek az ajánlatok egymásután, ami azt bizonyítja, hogy most már lesz állandóan cukor. Hogy a városi közlélmelési ügyosztály addig is kiszolgálhassa cukorral a kö-zönséget, míg a város részére vásárolt cukor megérkezik, a közlélmelési bizottság a Niesner és Faragó kereskedő cégtől, amelynek nagyobb mennyiségű cukor érkezett, lefoglalt három vagon cukrot, amelyet a cukor szelvény ellenében kioszt a kö-zönség között, kilónként 40 ko-ronás árbau. A cukor kiosztást már ma, vagy holnap megkez-dik a hatósági üzletekben.

* Irodatiszti állás a városnál. Nagyvárad város prefektushe-lyettese, dr. Popovics Miklós elredekeme a Tóth Ferenc nyug-dijazása folytán megüresedett irodatiszti állás betöltését pályá-zat utján. Az állásra pályázik Schwarcz Adolf irnok, aki már évek óta helyettesítette Tóth Ferencet s pedáns pontossággal látta el a rendkívül terhes köz-igazgatási iktatási teendőket. Kül-önben is már évtizedek óta azoigálja odaadó buzgósággal a várost.

* Elutaztak a budapestiek. Az ittrekedt budapestiek ügyét, me-lyet dr. Popovics prefectus oly igazán nagy szimpátiával igye-kezett elinézni, siker koronázta. Jóval több mint ezer ittrekedt tartózkodott Nagyváradon és tegnapi ment el a negyedik transzport Costa Romulus se-gédorvos vezetésével és ezzel az ittrekedtek ügye befejeződött. Minden jelentkező budapesti la-kost haza szállított a prefectusi hivatal.

* Hirdetmény. Felhívom mind-azokat, akik az 1919-1920. gaz-dasági évre buzar, vagy lisztet beszerettek, hogy e készletüket 48 óra alatt Nagyvárad város közlélm. ügyosztályához írásban jelentésük be. — Továbbá az ösz-szes hatósági liszt és élelmiszer üzletekben burgonya kg. ként 1 koronás árbau vásárolható. Kom-lóssy József polgármester.

* Fördői igazolványok átvétele. Fördőigazolványok 1 től 3100 ig készen vannak, az érdeklőtek átvehetik a rendőrség II. emelet 19. számú szobájában Rendőr-kapitányság.

* Elítélt árdrágító. A kihágási bíróság elítélte Lányi Sándornét ötszáz korona pénzbüntetésre, mert a szalonna kilogrammjáért huszonnégy korona helyett öt-venhatot számított. Molnár János hentesmestert, mert az árdrági-tásban közreműködött, három-száz koronára ítélték.

* Eljegyzés. Avram János ol-jegyezve Rácz János ismert hen-tesmester bájos leányát Mag-duskát.

* Jótékony előadás. Seidmann Irén és Nándor Wollák Böske, Bach Margit, London Erzsike, Horbácz Irénke rendezésével gyer-mekelőadást rendeztek Szas-vay u. 35. sz. alatt és ennek jövedelmét 25 koronát hozzáuk küldték. Rendeltetési helyére juttatjuk.

* Gróf Laci sziniiskolája. Gróf Laci a Szigligeti színház köz-kedvelt igen tehetséges tagja azoknak, akik a szini pályára akarnak lépni s a mostani vi-szonyok mellett nem mehetnek a budapesti sziniiskolába, itt Nagyváradon nyit szini iskolát. Az iskola teljesen modern, ahol kiái a saját önjének, ambiciójá-nak és tehetségének megfelelő módon nyer oktatást. Gróf Laci személye teljesen elegendő ga-rancia nekünk, hogy szini isko-lája nyírásság tekintetében is tel-jeesen versenyképes lesz s min-den igényt tökéletesen kielégít.

* Lopás a temetésen. Schmausz Endre német tanár feleségével együtt megjelent Vucskics szá-zados temetésén. Egy ügyes tol-vaj a Schmauszné ritiküljéből kilopta hater koronát érő arany karkötőjét, amelyben bá-rom briliáns volt.

* Értesítés. A nagyszalontai 102-ik gyalogezred részére szüksége van a következő élelmicikre és takarmányra: 50,000 kg. burgonya, 30,000 kg. száraz bab, 10,000 kg. hagyma, 2000 kg. különböző nemű zöldségek, um. retek, sárgarépa, petrezselyem stb., 5000 drb. zöld, husos és vékony paprika, 5000 fej káposzta, 120,000 kg. széna, 120,000 kg. szalma, 80,000 kg. zab, 20,000 kg. árpa, 20,000 kg. tengeri, 20,000 kg. buza. Az el-adásra szándékozók egyének leg-később 1919. szeptember 5-ig je-lentkezzenek a 102-es ezredpa-rancsnokság irodájában Nagyszalontán (a városháza épület). Jele-tkezésük alkalmával egy elkészített jegyzéket hozzanak, melyben fel-tüntetik, hogy a felsorolt cikkekből mit, mennyit, milyen ár mellett és mikor szolgálhatnák be. A cikkek és takarmányok átadása a szalontai 102-es ezred kaszárnyájában, vagy pedig a szalontai vasúti állomáson fog megtörténni. Az eladott cikkek árát rögtön a beszoigáltatás után fogom megfizetni. Jonescu Tache alezredes, a 102-es gyalogezred parancsnoka.

* Poloskairtó Antisekt, biztos ki-próbált szer. Ara 4 korona. Kap-ható FEKETE ERNŐ drogulata DIANA illatszertárában, Bémer-tér 3.

* A Bukaresti F. S. S. R. és a DKASE érkezőse. Az egész vá-roshoz nagy meglepetést keltett sportkörökben az Egyetértés és Ny. Vasutas TK vasárnapi foot-ball programja. A bukaresti football csapat az eddigi távira-tok szerint szombaton érkezik meg. Ugy az Egyetértés, mint a Vasutas TK a legnagyobb am-bicióval készül a nagyszabású mérkőzésre. Az Egyetértés idei szereplése és fejlődése külön-ben az utóbbi időben a sport-kedvelő közönséget nagyon meg-lepte és így igazán mindeokki feszült figyelemmel várja a két nap eredményét.

* Likör és rumok. Chartreuse, Benediktiner. Allasch, meggy, stb. es-sentiák, törköly, szilvórium, sepró, cognac kivonatok használati utasítással a leg-finomabb minőségben kaphatók Farkas István Apolló-drogériájában, Nagyvárad, Rákóczi-ut 7—B. Telefon 18—02.

* Az Elite-kávéházban esténként Hamza Gyuszi cigányprimás zene-kara hangversenyez.

Tanügy.

A Nagyvárad-olaszi róm. kath. hitközségi elemi f. u. négyosztályu iskolában a beiratások szept. 3 és 4 én történnék. Felvétetik minden róm. kath. fiugyermek. Azon más vallásuak, kik eddig nem ebbe az iskolába jártak, csak abban az esetben, ha hely-marad. Nagyvárad, 1919. szept. 1. Az igazgatóság.

Kitünő asztali bor literenként 9 K-ért

kapható: FEHÉR GYULA bor-üzletében Szent János-utca 31. szám. Telefon 1025. Megrendelések: Fehér János keztűs üzletében.

Üzletberendezések,

portál valamint szobabutor és konyhaberendezések festését bármi-lyen színben szakszerűen készit:

Czapfalvi József

mázoló, épület- és butorfestő, KÖRÖS-UTCA 9. SZÁM.

Levelezőlap hívásra házhoz megje-nik, költségettel díjtalanul szolgál.

Következő különlegességek érkeztek: Kalodoni és Papece fogpasta, Treu Nuglisch Odontine fogpép, Brazai kölni-viz, Kaloderma kézfinomító, Jos poudet minden színben, Oja körömlakk, Pouderező pamacs, manicür-czetták, legfinomabb manicür-ollók, Roger Gallet pipere-szappanok, Societe Higienique Cottan Violete szappan, citrom szappan, Speik szappan, Margit szappan, kedves szappan, hajfestő fekete és barna színben.

Nestle condensált tej! Alabástrom crem és ala-bástrom SZAPPAN! Összes gyógyszer, vegyszerek, aicaloidák és gyógyszerészeti készítmények kaphatók: Németh Pál Arany Kereszt gyógyszerészre Nagyvárad. (Városháza mellett)

Nyíltér.

Az Emilia Gőzmalom rt.
felvesz
mindenféle munkásokat

Népszövetségi „Hangya” Szöv.
FÜZLET: Rákóczi-ut 2. szám.
1. SZ. FÜZK: Kolozsvári-u. 79. sz.
2. SZ. FÜZK: Teleky-utca 37. sz.
ELNÖKSÉG: Szalárdi-utca 7. szám.
IRODA: Szilágyi Dezső-utca 5. szám.

Főzelék- és zöldségtétel.
Befőzésre gyümölcsök.
A vásárlási lap felmutatása mellett minden háztartás kap:

gyufát

Heti árjegyzék:

ÜVEG, PORCELLÁN, LÁMPA, diszműárak legolcsóbb bevásárlási forrása:
KOMLÓS TESTVÉREK
Zöldfa-u. 13. Telefon 372

Feltevő szerkesztő: FULLMANN DEZA
Kiadó: Szent László-nyomda r.

Értesítés!

Biró István
uri, női- és orthopéd-cipész
üzletét Uri-u. 50 sz. alatt
megnyitotta.

MEGNYILT az „UNIO”

törv. bejegyzett cég
főreg-, lakás- és ablaktisztító
vállalat, Rimanóczy-utca 4.
A XX. század legmegbízhatóbb
patkány és egér TIFUSZ-
BACILUSA hatása bámulatos.
1 nagy adag 800 patkány irtá-
sára 25 kor. — Egy kis adag
300 patkány irtására 20 kor.
Mivallal intézetek, szállodák és
magánlakásoknak féreg elleni biz-
tosítást jótállás mellett. Üzletek
és magánházak kirakat és ablak-
tisztogatás, portálék stb. lemo-
sát olcsó havi bérletben
foglalás mellett!

Ne törődjék

holmi balga előítéletekkel és sa-
ját érdekében mielőbb keresse fel
Kertész Emil, volt banktitkár
**URI HÁZASSÁGSZERZŐ IRODÁ-
JÁT, SZACSVAY-UTCA 17. SZ.**
mely rövid fennállása dacára
máris fényes eredményekkel di-
ceskedhetik.

Meghívásokat elfogad!
Levelekre diskréten válaszol.
Található:
9-12., 3-6., ünnep délelőtt is.
Helyi és vidéki munkatársak nagy
mellékjövedelemre kerestetnek.

Bihari szőlő- és kertgazdaság

cég alatt gyü-
mölcs, zöld-
ség, főzelék
s mindenféle
háztartási élelmészeti cikkek árusí-
tásával és átvételével foglalkozó
üzlet nyílt meg **Nagy Sándor-u. 4.**
sz. alatt. — Háztartások őszi és
téli szükségleteinek u. m. liszt,
burgonya, bab, borsó, lenese, ká-
poszta, paradicsom, méz, mák, dió-
nak stb. beszerzését előjegyzi és el-
vállalja: egyszersmint gazdaságok
efajta termékeinek átvételét is le-
bonyolítja fix árban, vagy bizományi
értékesítés mellett. — Értekezhetni:
Nagy Sándor-utca 4. szám alatti
üzlethelyiségben.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.
15567—1919. szám.

Hirdetmény.

Nagyvárad város rendőrkapitányi
hivatala mint I. fokú iparhatóság
ezenel közhírré teszi, hogy Berger
Lipót által felállítani szándékolt bór-
gyár, illetve timár-ipar telep telep-
engedélyezése tárgyában f. évi szept-
ember hó 17-ik napjának délelőtti
10 órájára a Szent Jeromos-utca 8
sz. házhoz helyszíni tárgyalást tü-
zött ki, amely körülményről az ér-
dekeltek oly figyelmeztetéssel érte-
sítettek, hogy esetleges kifogásaikat
a helyszíni tárgyalás alkalmával ad-
ják elő, mert a későbbben teendő
feszítések figyelembe vételni
nem fognak.
Nagyvárad, 19. aug. 30.
Rendőrfőkapitány h.

Értesítem a t. közönséget, hogy
Rimanóczy-u. 4. szám alatt
új férfi-, papi- és egyenruha-
szabóságot létesítettem, hol mér-
ték után készítik a legutolsó divat
szerint férfiöltönyöket és egyen-
ruhákat. Ugyanitt külön osztály
francia és angol nőiszabóság.
Tisztelettel: **NAGY SANDOR.**

Szitaselyem

— eredeti sweizi —
minden méretben kapható:
Bihari Gép- és Fém-ipartelep
Nagyvárad,
Nagypiac-tér 14.

APRÓHIRDETÉSEK

Fábián Friczi a Sziliget színház
primadonnája butorozott szobát ke-
res ellátással a színház közelében.
Választ Hegedűs Hirlapirodába kér.

Kitűnő házikoszt kihordásra kap-
ható. Cim a kiadóban.

Jókarban lévő henesert keresek
megvételre. Cimet a kiadóba.

Eladó konyhaberendezések Száraz
Miklósnál, Körös-u. 48.

8 lakásból álló bérház igen jó
állapotban 50 000 koronáért eladó.
Cim a kiadóban.

Házikisasszonynak ajánkozik na-
gyobb uri házhoz főzéshez kitűnően
értő intelligens leány. — Cimet a
kiadóba kér.

Zongoratanítás szeptembertől
kezdve, valamint magántanulókat el-
fogadok. Bödőni Bako Erzsébet okl.
tanítónő. Csengeri-u. 5. sz.

Egy háztelek jutányos áron eladó.
Értekezhetni Pál-u. 1.

Eladók: férfiöltönyök, 44-es férfi-
cipők és egy női selyenruha. Pál-u. 5.

Szállodai berendezéshez 400 le-
pedőt, 800 parnahuzatot, 400 paplan-
huzatot (mind lenvászonból), 200
méter angint, 400 kilogramm fosz-
tott tollat és 100 kilogramm pehelyt
veszünk. Irásbeli ajánlatok mintával
a Fekete Sas és Zöldfa r. t. irodá-
jában tehetők. (Sas-passage, 38. sz.
lépcső, I. em.)

Angol vagy francia gyermek-
kertészűnő uri házba felvétetik. Néme:
nyelvtudás előnyben. Cim megtud-
ható a Fekete Sas és Zöldfa r. t. iro-
dájában. (Sas-passage 38. sz. lépcső.)

Téglagyárvezető nagyvárad gyár-
ban alkalmazást nyer az 1920-ik
üzemi évre. Irásbeli ajánlatok mű-
ködési bizonyítványokkal és fizetési
igényekkel a Fekete Sas és Zöldfa
rt. veszt át. (Nagyvárad, Sas-passage)

Modern képeretkezési
és üvegezési vállalat
Stern-palota, Széchenyi-szál-
lodával szemben. Rákóczi-ut 10
KÉPKERETEK művészi kivitelben
készülnek.

Dengelegi Lajos és Mihály
épület- és butorasztalosok
Kolozsvári-utca 39. szám.
:: Villamos megálló. ::
Mindennemű asztalosmunkák a
legjobb kivitelben és olcsón
készülnek. Levelező-lap hívásra
személyesen megvár. o o o

Rossz az órája?
Tegyen próbát s javíttassa meg
TISZAY JÁNOSNÁL
ki jutányos ár és jótállás mellett,
kritikán felüli precíz munkát ad.
Javit mindenféle antik, chronometer,
chronograph, ütőseb, inga, vala-
mint diszórakat a legnagyobb szak-
tudással. — Szíves pártfogást kér:
Tiszay János órás, Teleky utca 9

Művészi
kivitelű **arcképeket**
fest **KOVÁCS LÁSZLO**
akadémiai festő,
Bethlen-utca 11.

A képek megtekinthetők Fleg-
mann Ármán bémer-téri üzletében.
Régi képek átjavítását vállalatom.

Javító-, felvételi-
és vizsgálatokra,
gymnásium, reál és polgáristá-
kat felelőséggel előkészítik

GUTTMANN,
MAGYAR-UTCA 9

**A DONÁT-féle ker. magántanfo-
lyam Nagyváradon a legrégebb.**
Középiskolai előkészítőben: flu-
és leány magántanulókat előkészít
rövidesen felelőséggel magán-
vizsgára Felső-Kereskedelmi, Gym-
nasium, Reál, Polg. Isk.

Kereskedelmi tanfolyamban: ál-
landó tanítás. — Gyors-Gépirás-
ban, Levelezésben, könyvvitelben
Nyelviskolában: Magyar, Német,
Román és Francia tanfolyamok.
Internátusban: még 2-3 közép-
isk. tanulóknak van hely.
Beöthy Ödön-utca 30. sz.

Zongora- és német-
tanítást olcsón vállal R. I. né Beöthy
Ödön-u. 30 a. tanfolyamban. Ugyan-
ott gyakorolni is lehet!

HALLATLAN
magas árban vezek használt
hamis fogakat, arany, ezüst és
brillians tárgyakat tört állapot-
ban is, valamint aranypénzeket
Freund Benjámín
ékszerész Rákóczi-ut.
(Széchenyi-szálloda.)

Műbutort, konyha- és üzlet-
berendezéseket készít, leve-
lező-lap hívásra házhoz megy:

BAJER IKTOR műasztalos
Lázár Vilmos u. (Rulikovszky-ut)

Utazó-
kosár, placi-táska, fésű, szap-
pan, játék- és ajándéktárgyak
olcsó árban kaphatók a
Bazárban, Sas-passage.
Róth Csipkeáruház mellett.

Felsőbőr, talpbőr,
cipészkellék,
bőrhulladék
kapható:
STERN MIKLÓS
cégnél
Kossuth-u. 9 Nagyvárad

Megérkeztek a szücs és szőrmeárak. Valódi róka-boák, mulfok nagy választékban jutányos árban kaphatók **Leichner** szücsnél, Rimanóczy-u.